

**Kronika
mesta Žilina
1983**

K R O N I K A
M E S T A Ž I L I N A

Z á z n a m u d a l o s t í z a r o k
1 9 8 3

Schválené Radou Mestského národného výboru v Žiline

dňa

číslo uznesenia:

V ý v o j o b y v a t e ľ s t v a

V roku 1983 sa zvýšil počet obyvateľov v meste Žilina o 2865 ľudí. Prirodzený prírastok bol 1 883 obyvateľov a prírastok prisťahovaných ľudí bol 982. Prehľad o vývoji dáva tabuľka, s údajmi k 31. 12. 1983.

Počet obyvateľov celkom	87 825	
z toho muži	42 676	
" ženy	45 149	
počet narodených	4 318	
počet zomretých	2 435	
prirodzený prírastok		+ 1 883
prisťahovalo sa	5 239	
odšťahovalo sa	4 257	
rozdiel		+ 982
Celkový prírastok obyvateľov mesta r.1983		+ 2 865

Podiel obyvateľov mesta na celkovom počte obyvateľov okresu je 50,1 %, čo je o jedno percento viac ako r. 1980.

P o l i t i c k é u d a l o s t i

Koncert k Februáru.

Štátny komorný orchester si tak, ako po iné roky už tradične na februárovom koncerte pripomenul slávne výročie uvedením českej a slovenskej skladby. Dňa 10. februára v Dome umenia Fatra odznela na počesť 35. výročia Víťazného februára koncertná predohra op.23 mladého slovenského autora Igora Dibáka, absolventa žilinského Konzervatória a dielo národného umelca Václava Trojana Rozprávky pre akordeón a orchester.

Mestská konferencia KSS.

V sobotu 26. marca v estrádnej hale Domu odborov zasadli delegáti mestskej konferencie Komunistickej strany Slovenska v Žiline. Konferenciu otvoril podpredseda Mestského výboru KSS JUDr. Ján Šulík. Prítomná bola delegácia Stredoslovenského krajského výboru KSS v Banskej Bystrici, ktorú viedol člen Predsedníctva a tajomník SKV KSS Emil Seidl. V delegácii bol ďalej člen predsedníctva a tajomník OV KSS RSDr. Justín Ondruš a člen predsedníctva OV KSS a predseda ONV Žilina Ing. Ján Jancík.

Správu predniesol predseda Mestského výboru KSS v Žiline prof. Ing. Peter Herman CSc. V práci mestskej stžaníckej organizácie sa premietlo nielen úsilie o plnenie hlavných úloh schválených roku 1981, ale aj úloh, ktoré vyplynuli z rokovania ÚV KSČ a ostatných vyšších straníckych orgánov po XVI. zjazde KSČ. Sústredená pozornosť sa venovala nielen problémom, ktorých riešenie prislúchalo mestskej organizácii strany, ale aj ostatným, pre rozvoj mesta a život občanov v ňom rozhodujúcim.

Po konferencii sa koňalo zasadnutie novozvoleného Mestského výboru KSS, ktorý za svojho predsedu zvolil Alexandra Franeka, za podpredsedu JUDr. Jána Šulíka a prof. Petra Hermana CSc a

za tajomníka Gustáva Mikuša. Do funkcie predsedu mestskej kontrolnej a revíznej komisie KSS potvrdil Jána Uličného.

Členskú základňu mestskej organizácie KSS tvorí vyše 1 400 členov organizovaných v 35 uličných a troch základných organizáciach.

Prvý máj.

Prvomájovú manifestáciu v okresnom sídle v Žiline otvoril vedúci tajomník OV KSS Ing. Milan Gorušá. Privítal stranícku delegáciu na čele so súdruhom Pavlom Hrivnákom, členom ÚV KSS a ministrom priemyslu SSR, zástupcov strednej skupiny sovietskych vojsk, zaslúžilých členov strany a nositeľov štátnych vyznamenaní.

V slávnostnom prejave člen ÚV KSS a minister priemyslu SSR Pavol Hrivnák poďakoval, že touto manifestáciou vyjadrujeme vernosť zásadám internacionalizmu i podporu dôslednej mierovej politiky Sovietskeho zväzu. Zároveň súdruh Hrivnák ocenil iniciatívu pracujúcich nášho okresu a mesta, ktorá je dôstojným pozdravom k Prvému máju.

Na prvomájovej manifestácii pracujúcich okrem zamestnancov podnikov a závodov v meste a okolí a študentov a poslucháčov škôl nechýbali folklórne skupiny, športovci a spoločenské organizácie.

Oslavy Slovenského národného povstania.

V piatok 26. augusta boli v Žiline oslavy 39. výročia Slovenského národného povstania. Vyvrcholili zhromaždením pri reliéfe SNP. V úvode slávnostného zhromaždenia, na ktorom bola prítomná delegácia politických a štátnych orgánov okresu a mesta na čele s vedúcim tajomníkom OV KSS Ing. Milanom Gorušom boli položené vence k reliéfu SNP. Slávnostný prejav predniesol predseda Mestského výboru KSS Alexander Franek. Pripomenul, že s pocitom nesko-

nalej vďaka sa vraciame k všetkým tým, čo stáli pri zrode tohoto spoločenského zriadenia, k tým, čo položili svoje životy a tiež k tým, čo žijú a pracujú v prospech neustáleho rozvoja našej socialistickej spoločnosti.

Záverom prejavu súdruh Franek zdôraznil, že Slovenské národné povstanie patrí k najsvetlejším stránkam histórie slovenského národa, ktorý pod vedením KSS v ňom jasne dokumentoval svoju nezávislosť voči zotročovateľom pracujúceho ľudu.

Otvorenie Mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva.

Úvodom k oslavám 66. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a otvoreniu Mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva v Žiline, 4. novembra bol v predpoludňajších hodinách slávnostný zápis do knihy cti siednej päťročnice.

Oslavy pokračovali popoludní na Leninovom námestí, kde delegácie pracujúcich a mládeže zo závodov, podnikov a inštitúcií na čele s predstaviteľmi politických a štátnych orgánov položili vence k pamätníku V.I.Lenina.

V prejave na slávnostnom zhromaždení vo veľkej sále Domu odborov vyzdvihol člen predsedníctva OV KSS a predseda Okresnej odborovej rady Oliver Kiška mierovú politiku Sovietskeho zväzu a ostatných socialistických krajín.

Súdruh Goruša medzi komunistami Považských chemických závodov.

Začiatkom marca sa zúčastnil rokovania komunistov v Považských chemických závodoch vedúci tajomník OV KSS Ing.Milan Goruša.

Zo správy o činnosti a nových úlohách straníckej organizácie, ktorú predniesol predseda celozávodného výboru KSS František Kašák vyplynulo, že pracujúci PCHZ splnili úlohy prvých dvoch rokov siedmej päťročnice vo všetkých rozhodujúcich ukazovateľoch,

keď hrubú výrobu prekročili o viac ako deväť miliónov korún, upravené vlastné výkony o 8 mil. korún a zisk o štyri milióny korún. Súčasne splnili a prekročili úlohy vývozu do socialistických štátov, dodávky pre vnútorný trh i produktivitu práce a upravených vlastných výkonov. Plán inovácie v objeme 57,3 mil. korún splnili na 113 percent a spolu v ňom bolo zahrnutých 24 sledovaných výrobkov, z ktorých osem bolo zaradených do skupiny pokrokových výrobkov.

Súdzuh Goruša vyslovil uznanie a vďaka komunistom a všetkým pracujúcim podniku za dosiahnuté výsledky. Zvlášť ocenil ducha bojovnosti, otvorenosť a kritickú náročnosť, ktorá dominovala na celozávodnej konferencii.

Nový predseda Mestského národného výboru.

Plenárne zasadnutie Mestského národného výboru v Žiline zvolilo dňa 27. júna do funkcie predsedu Mestského národného výboru JUDr. Ctibora Bleya, poslanca a člena Rady MsNV.

Súdzuh Bley pracoval od roku 1960 ako kvestor Vysokej školy dopravy a spojov v Žiline. Za jeho prácu mu boli udelené viaceré ocenenia, okrem iných aj štátne vyznamenanie "Za vynikajúcu prácu" v roku 1970.

Plenárne zasadnutie zároveň uvoľnilo z funkcie predsedu MsNV Alexandra Freneka v súvislosti s jeho odchodom do dôchodku. Pri tejto príležitosti mu odovzdali za jeho záslužnú a obetavú prácu na úseku verejnej činnosti "Verejné uznanie Rady MsNV" a plaketu mesta Žiliny.

V o l e b n ý p r o g r a m

Plnenie mestského volebného programu Národného frontu.

Mestský volebný program Národného frontu je dôležitým nástrojom pri uskutočňovaní záverov XVI. zjazdu KSČ a plnení úloh siedmej päťročnice v podmienkach nášho mesta. Významným medzníkom pri plnení volebného programu bolo 6. zasadnutie ÚV KSČ. V duchu jeho záverov sa rozšírila spolupráca Mestského národného výboru a orgánov Národného frontu a organizácií v ňom združených, zlepšila sa spolupráca s ústredne riadenými organizáciami pri budovaní spoločensko-prospešných zariadení. Na ich realizáciu sa združilo od podnikov a organizácií v roku 1983 celkom 8 mil. 990 tisíc Kčs. Pretože viaceré akcie budované v rámci volebného programu v siedmej päťročnici sú dlhodobejšieho charakteru, nie je vždy dobre možné si utvoriť ucelený objektívny obraz z ich výpočtu za jeden rok. Uvádzame tu preto sumár za roky 1981-1983, teda za prvé tri roky päťročnice, keď viaceré z týchto akcií sú v "polčase" päťročnice už vybudované.

Sociálny a ekonomický rozvoj mesta.

Rozhodujúci podiel na sociálnom a ekonomickom rozvoji mesta má centrálné riadené hospodárstvo, rozvoj priemyselnej výroby. V rámci účelovej investičnej výstavby realizovanej mimo hospodárstva národných výborov sa za uplynulé tri roky postavilo 59 stavieb s realizačným nákladom 826,1 mil. Kčs. Na úseku priemyslu pribudlo 23 výrobných stavieb s realizačným nákladom 662,5 mil. Kčs. Medzi najväčšie z nich patrí:

- rekonštrukcia panelárne - 94 mil. Kčs
- závod Optima - 9,6 mil. Kčs
- Oceľové konštrukcie - závod Elektro - 34,3 mil. Kčs

- Považské chemické závody - tvarovanie org.skla - 27,7 mil.Kčs
- základný závod Pokrok - 32,1 mil. Kčs
- Mliekárne - výroba krémov - 12 mil. Kčs
- prestavba Chemicelulózy - viac ako 400 mil. Kčs.

Tiež na úseku poľnohospodárstva, obchodu a služieb pribudli viaceré objekty, z ktorých hodno spomenúť stavbu telekomunikačnej budovy na Vlčincoch s nákladom 89,4 mil. Kčs.

V miestnej hromadnej doprave sa zvýšila prepravná kapacita, i keď ešte stále nepokrýva potreby mesta. Od roku 1983 premáva miestna hromadná doprava aj na sídlisko Solinky a do Turia. Zatiaľ nie je zabezpečená doprava MHD do Rosiny a Višňového. K zlepšeniu kultúry cestovania prispela i výmena starších autobusov za nové a osadenie 32 autobusových zastávok.

Podstatnú časť investičnej výstavby, realizovanej národnými výbormi, tvorí komplexná bytová výstavba. Ukončila sa výstavba bytov na sídlisku Vlčince a už v tomto roku dostali prvé byty užívatelia na novom sídlisku Solinky. K 31. decembru 1983 sa na tomto sídlisku odovzdalo do užívania 1 085 bytov.

V rámci komplexnej bytovej výstavby sa buduje aj občianska vybavenosť. Na úseku školstva sa ukončila Základná škola č. 4 na Vlčincoch a na Hlinách VI. Za uplynulé tri roky sa dokončilo 12 materských škôl s 817 miestami a pribudlo 68 miest v detských jasliach. Naliehavá je úloha ukončenia smennosti na základných školách, ktorá v tomto roku stúpila na 8,8 percenta, vzhľadom na veľmi silné populačné ročníky a neukončenie základnej školy č. 5 na Vlčincoch v plánovanom termíne do konca tohto roku. Prehľad o súčasnom stave predškolských a školských zariadení v meste v tomto roku dáva nasledujúca tabuľka:

druh zariadenia	počet	miest	tried	žiakov
Materské školy	58	4 190	148	
Detské jasle	29	1 251		
Základné školy	27		429	12 279
Školské družiny			150	4 039
Školské jedálne	84			20 114 x/

x/ Počet stravníkov.

Na úseku zdravotníctva sa v tomto období venovala pozornosť skvalitňovaniu poskytovaných služieb a rozširovaniu kapacity. Okrem stavieb nemocnice sa ukončilo centrálné zdravotné stredisko na Hlinách VI, rozšírili sa zdravotnícke služby na sídlisku Vlčince a zriadili sa zdravotné a dorastové ambulancie na VŠDS, v Elektrovoде a vo Váhostave.

Na úseku platených služieb sa nedaril plniť volebný program v súlade s potrebami občanov mesta, hlavne na sídlisku Vlčince. Príčinou bolo najmä chronické zaostávanie výstavby objektov občianskej vybavenosti, v ktorých by sa mali tieto služby poskytovať. Napriek ťažkostiam sa podarilo zriadiť opravu elektrospotrebičov v Lietavskej Lúčke, Multiservis na Hlinách VIII, dámsku modelovku na uľ. SNP a predaj kvetov v stánkoch na Vlčincoch.

V oblasti neplatených služieb sa modernizovalo verejné osvetlenie. Počet svetelných miest sa zvýšil o 747, počet svetelných bodov o 518.

Na úseku tvorby a ochrany životného prostredia sa vybudovali, alebo budujú stavby, ktoré zlepšia čistotu vodných tokov, ako kanalizačný zberač Chemicelulóza a kanalizačný zberač Solinky. V tomto roku sa začala tiež výstavba kanalizačného zberača Kamenná ulica - ZVL Bytčica, ktorý značne ovplyvní čistotu Rajčianky.

Plnenie mestského volebného programu za uplynulé roky je úspešné, i keď sa zabezpečoval v zložitejších podmienkach ako pri jeho

Obchod.

V roku 1983 bolo v Žiline 408 maloobchodných predajní, závodov verejného stravovania reštauračného, prieskumných a vzorových podnikov štátneho a družstevného obchodu, obchodného domu Prior a podnikov miestneho hospodárstva a výrobných družstiev. Z toho 164 predajní potrvinárskeho charakteru, 28 zeleniny a ovocia, 119 jednotiek priemyselného tovaru, textilu, obuvi a podobne a 97 závodov verejného stravovania. Celková predajná plocha predstavovala 41 984 štvorcových metrov a skladovacia plocha 43 867 m².

Vybavenosťou obchodnej siete teda mesto Žilina nezaostáva za inými mestami Slovenska rovnakej kategórie. Nespokojnosť občanov však spôsobuje to, že obchody sú sústredené do centra mesta a okrajové štvrte a sídliská nemajú dostatočnú obchodnú sieť. Najhoršia situácia v tomto je na sídliskách Hliny a Vlčince. Lepšiu predstavu o rozmiestnení obchodnej siete v meste dá tabuľka:

mest.obvod	poč.jedn.	pred. plocha	sklady	počet obyv.
Centrum	243	26 971	33 722	20 944
okraj.časti	60	4 346	3 483	10 356
integr. obce	64	5 341	3 573	18 980
Hliny V-VI, Bôrik	9	1 055	703	6 810
Hliny VII-VIII	9	2 244	1 351	6 825
Vlčince I-IV	23	2 200	1 200	19 051

Trhový poriadok pre mesto.

Mestský národný výbor vydal nový trhový poriadok s účinnosťou od 1. augusta 1983, kde sú stanovené podmienky predaja poľnohospodárskych prebytkov občanov a vlastných po domácky vyrobených potrieb z dreva a košíkárskeho výrobkov.

Nová predajňa Zdroj.

Zdroj, odštepny závod v Žiline za účinnej pomoci Mestského národného výboru vyriešil zásobovanie sídliska ~~ŠŠŠ~~ Solinky potravinárskym tovarom. Dňom 14. decembra tu otvoril predajňu potraviny s pultovým predajom a predajňu typu mlieko v dvoch trojizbových bytoch.

Zdroj na sídlisku Solinky buduje z vlastnej investičnej výstavby jednu predajňu potravín so samoobsluhovou a to prebudovaním staveništného zariadenia a druhú toho istého typu stavia v rámci akcie "Z". Tieto obchodné kapacity by mali byť hotové v máji 1984.

Automatická telefónna ústredňa.

Budova automatickej telefónnej ústredne na Vlčincoch sa uchádzala úspešne v roku 1982 o stavbu roka. Samotná budova je však iba časť. Bez vnútorného vybavenia by nemohla plniť svoju funkciu. Preto sa v tomto roku pracovalo na montáži zariadení tak, aby mohla slúžiť svojmu účelu už v auguste budúceho roku.

V tomto roku sa montovalo zariadenie ústredne od maďarského výrobcu. Predstavuje zabudovanie 300 km káblov, 350 tisíc relé a ručné zospájkovanie vyše troch miliónov bodov.

K u l t ú r a a š k o l s t v o

Zbor pre občianske záležitosti.

V tomto roku si žilinský Zbor pre občianske záležitosti pripomenul 30. výročie svojho vzniku.

Vo ~~xxx~~ veľkej obradnej sieni žilinskej radnice sa v polovici novembra zišli zástupcovia širokej rodiny členov a spolupracovníkov Zboru pre občianske záležitosti pri MsNV v Žiline.

Prišli pamätníci začiatkov jeho činnosti, priekopníci novodobých tradícií, i tí, ktorí pripravujú pôsobivé občianske obrady súčasnosti.

Na slávnostnom aktíve sa zúčastnila vedúca odboru kultúry ONV Marta Lipnická a podpredseda MsNV Ing. Pavol Ďurnek. Slávnostný príhovor predniesol predseda ZPOZ-u, podpredseda MsNV Milan Bačiak. Medziiným spomenul, že najdôležitejšou pre ZPOZ je skutočnosť, že sa dostal natrvalo do povedomia občanov, že jeho činnosť nie je formálna, ale má svojim pôsobením medzi občanmi trvalé miesto v ich každodennom živote.

V ďalšej časti slávnostného aktívu ocenili jednotlivcov a kolektívy, ktoré sa pričínili o rozvoj Zboru pre občianske záležitosti. Ocenenia prevzalo sedem kolektívov a 40 jednotlivcov.

Stretnutie jubilantov - deti Februára 1948.

Popoludní 21. februára v malej obradnej sieni MsNV Žilina sa stretlo päť mužov a tri ženy. Boli to obyvatelia mesta, ktorí sa narodili 24. a 25. februára 1948.

Deti Februára 1948, ako nazvali tento tematický večer, prvý svojho druhu na Slovensku zorganizovali Okresné osvetové stredisko, odbor školstva a kultúry MsNV, Okresný výbor odbožového zväzu pracovníkov umenia, kultúry a spoločenských organizácií a redakcia okresných novín Ciel'.

Malé darčeky, kvety, pamätné listy a zápisy do knihy ZPOZ-u ako i gratulácie zástupcov svojich podnikov a rodinných príslušníkov, to všetko si odniesli "deti Februára".

Obrad bol len začiatkom. Po ňom sa všetci presunuli do klubovne, kde pomaly a nevtieravo začala beseda s účastníkmi. Najprv sa každý predstavil so svojim krátkym životopisom, čo to povedal o svojej práci. A kto boli títo tridsaťpäť roční jubilanti?

Ing. Katarína Tomášková, vedúca referentka odbytu Geodézie n.p. Žilina, Jozef Schvarz, majster v učňovskom stredisku Avia Žilina, Ladislav Mičienka, elektromechanik Okresnej správy spojov, Jozef Krajčí, vrchný majster Avia Žilina, Pavol Mičeneč, kamenár Slovenského priemyslu kameňa závod Žilina, Marián Senko, autoelektrikár Benzinolu závod Žilina, Anna Rosová, strihač, nakladač Makyta Bytča a kalkulantka Irena Šimúnová.

Izba tradícií.

Pri príležitosti 40. výročia štrajku žilinských textilákov otvorili 14. júla v priestoroch závodného klubu ROH izbu revolučných tradícií pracujúcich Sloveny. Izba revolučných tradícií, ktorá vznikla z iniciatívy celozávodného výboru KSS a závodného výboru ROH ukazuje návštevníkom boje a víťazstvá komunistov a ostatných pracujúcich žilinskej súkennej továrne. Možno tu vidieť fotodokumenty, vyhlášky, protifašistické letáky, zápisnice z ilegálnych schôdzok komunistov a iné doklady zobrazujúce boj textilákov.

Filmový festival pracujúcich.

Tridsiaty štvrtý ročník filmového festivalu pracujúcich sa uskutočnil v dňoch 3. - 15. júna v znamení hesla "Filmovým umením za krásu života, za komunizmus". Prebiehal súčasne v dvoch kinách - v kine Úsvit s pravidelným premietaním o 17.45 hod. a v letnom kine Mier na Bôriku od 21.30 hod.

Prípravu a priebeh FFP riadil mestský štátny FFP a Mestská správa kín. Plán predstavení, návštevnosti a tržieb sa výrazne prekročil i napriek tomu, že Slovenská požičovňa filmov ho stanovila vyššie, ako boli dosiahnuté priemerné výsledky v minulých rokoch. K tejto skutočnosti prispelo viacero dôvodov:

- dobrá dramatická skladba celej festivalovej prehliadky,
- neobyčajne priaznivé počasie,
- včasná a kvalitná prôpagácia v masovo-komúnikačných prostriedkoch na celom území mesta i v prímestských štvrtiach a
- bezporuchovosť premietacieho parku.

Celkom sa počas trinásť festivalových dní uskutočnilo 37 filmových predstavení, čo je o jedenásť viac ako ukladal plán. Zúčastnilo sa 70 877 návštevníkov. Najväčšia návštevnosť bola na francúzskom filme Traja muži na zabitie, talianskom filme Tretí na rade a československom filme Srdečný pozdrav zo zemegule.

Výročie ochotníckeho divadla pri PKO.

Dňa 10. apríla uplynulo 10 rokov odkedy sa prví záujemcovia o divadlo stretli na svojej zakladajúcej schôdzi nového divadelného súboru "Dramatická scéna pri Parku kultúry a oddychu v Žiline".

Na začiatku bolo slovo - inzerát v okresných novinách Cieľ - potom prihlášky členov, výber, nácvik prvej hry. Samozrejme k tomu všetkému veľká podpora zo strany zriaďovateľa PKO, vytvorili tie najlepšie podmienky na to, že divadlo žije už desať sezón.

Súbor, ktorý sa skladal zo skúsených divadelníkov, medzi ktorých patrili najmä manželia Júlia a Jozef Hrdý, Otto Schindler, Ľudmila Nová-Vyvozilová, Ivan Havlík, Soňa Kulfanová a Ľudmila Brnová sa sústredil okolo režiséra Jána Lukášika. Výsledkom ich snaženia bola 6. januára 1974 premiéra komédie Carla Goldoniho "Škriepky v Chiozze". Tridsať päť repríz a 9 361 divákov potvrdili životaschopnosť tohto nového umeleckého teleda a podporili tvorivého ducha jeho členov tak, že už za osem mesiacov, v septembri 1974 si mohli žilinskí diváci pozrieť ďalšiu premiéru Jozefa Budského "Májový vietor". Potom po sebe nadväzovali pre-

miéry hier Vasilieva "Pokojný úsvit", najúspešnejšia hra súboru a režiséra Janka Lukášika, Molérov "Zdravý nemocný", pásmo poézie "Prerazil prúd života", Rosického režijná prvotina, rozprávková hra J.Vrtíka "Ježova koža", Kohlhaaseho - Zimmerovej "Ryba pre štyroch v pohostinnej réžii člena Divadla SNP Martina Kolesára a Papajánov "Ženích z Paríža".

Vtedy už do súboru začala prúdiť mladá ochotnícka krv, reprezentovaná hercami Rudom a Jaroslavom Vitosom, Vladom Lajčákom, Ivanom Kapalom a inými. Spoločne s režisérom Tomášom Rosickým sa neuspokojili s princípmi realistického divadla a chceli hľadať svoju vlastnú cestu. A tak vo vnútri dramatickej scény vznikla experimentálna skupina. K jej prvým hrám patrila Horinovej rozprávka "Skúšky čerta Belinka" a detektívna hra Nataši Tánskej "Predajňa 044". Herecký kolektív sa potom rozhodol pre vlastnú poetiku divadla, ktorej dali pracovný názov "Handrové divadlo". Experimentálna skupina dostala 1. januára 1980 vlastný stánok v spoločenskom pavilóne na Hlinách VI a premenovala sa na Divadlo pre deti a mládež Maják. Maják mal od začiatku problémy s výberom vhodných textov. Rozhodol sa pre vytvorenie vlastného autorského tímu a z ich dielne ešte v roku 1980 vyšla premiéra rozprávkovej hry T.Rosického - M.Pecka "Kocúr v čižmách". O šťastnom kroku súboru hovorí 55 repríz tejto hry. Hra je ešte stále na repertoári. V súčasnej dobe Maják pripravuje premiéru hry V.Muránskej v úprave Ivana Kopala pod názvom "Šibalstvo škriatka Ervína".

V marci 1973 v Mestskom kultúrnom stredisku v Považskom Chlmcí pri PKO Žilina vznikol divadelný súbor Kysuca. Medzi jeho zakladajúcich členov patrili dnes už desať roční jubilanti Vlado a Vlasta Ondrejčíkovci, M.Riedlová, B.Košútová, L.Pešlová a M.Kozlík. Súbor od začiatku pracoval s režisérom M.Žiačikom. Spoločne pripravili tri premiéry. Inscenácia Zvonovho Tanca nad

plačom bola vyvrcholením kvalitatívneho rastu súboru, čo sa odrazilo na preradení do kategórie "B" ochotníckych divadelných súborov. Poslednú inscenáciu súboru pripravila debutujúca domáca režisérka Vlasta Ondrejčíková s rozprávkovou hrou Elišky Krásnohorskej "Medveď a víla".

Za desať rokov urobili amatérske divadelné súbory Parku kultúry a oddychu mesta Žiliny veľa práce. Dokazuje to nielen počet naštudovaných hier, dokazuje to najmä počet divákov na predstaveniach doma i na zájazdoch.

Výročie Jazykovej školy.

Dňa 18. marca si pedagógovia a ostatní pracovníci Jazykovej školy a ich hostia pripomenuli okrúhle jubileum - dvadsať rokov od vzniku školy.

Potreba vyučovať cudzie jazyky aj mámo škôl sa v Žiline ukázala koncom päťdesiatych rokov. Prvú možnosť dalo založenie PKO, kde sa vytvorili kurzy cudzích jazykov pre deti a mládež. V novembri 1962 vznikla Ľudová škola jazykov, ktorá v tom školskom roku mala vyše 670 žiakov. Na návrh jej riaditeľky N. Pychtinovej bola dňom 1. februára 1963 zriadená Jazyková škola.

Túžba všetkých pracovníkov mať vlastný objekt sa splnila v roku 1976 vďaka porozumeniu straníckych a štátnych orgánov okresu a mesta. Budovu na Veľkej okružnej postavili Stredoslovenské stavby v Žiline. Osemmiliónový objekt má 16 klasických učební, dve špeciálne jazykové učebne, kabinety, klubovňu a pracovne.

V súčasnosti sa na Jazykovej škole, ktorej riaditeľom je od novembra 1965 PhDr. Emil Vidra, vyučujú ruština, španielčina, francúzština, angličtina a nemčina. V začiatkoch to bola aj portugálčina. Škola má v súčasnosti v 107. kurzoch vyše 2 000 poslucháčov, čo je v prepočte takmer 24 tried a to sa rovná 470 vyučovacím hodinám týždenne.

Nový rektor VŠDS.

Prezident ČSSR vymenoval s účinnosťou od 1. septembra 1983 za nového rektora Vysokej školy dopravy a spojov v Žiline profesora Ing. Antona Puškára DSc. Súdruh Puškár sa narodil 3. septembra 1939 v Trnave. V roku 1963 ukončil štúdium na Vysokej škole dopravy a spojov a v tom istom roku nastúpil na katedru mechanickej technológie VŠDS, kde pracuje dodnes. V roku 1978 bol vymenovaný za riadneho profesora VŠDS v Žiline. Je autorom, alebo spoluautorom 19. vysokoškolských skrípt a autorom štyroch učebníc. Súdruh Puškár pracoval a pracuje veľmi aktívne aj politicky. Členom KSČ je od roku 1962.

Š p o r t

Krasokorčuľovanie.

V dňoch 22. - 23. januára súťažili krasokoruliari Stredo-slovenského kraja v Martine o tituly v II. a III. výkonnostnej triede. Pretekári TJ ZVL Žilina ako už po minulé roky získali všetky majstrovské ~~xx~~ tituly, ale i ďalšie umiestnenia a potvrdili tak, že si vytrvale udržujú vysokú športovú výkonnosť.

V II. výkonnostnej triede žien majstrovský titul s prevahou vydobyla Ingrid Škrkoňová. Do svojej voľnej jazdy zaradila takmer všetky dvojité skoky a skoro úspešne i trojitého Salchowa. Na druhom a treťom mieste sa umiestnili taktiež pretekárky ZVL Žilina - Katarína Kozačková a Eva Štyriaková. O prekvapenie v II. výkonnostnej triede sa postaral Pavol Bosík, keď si vydobyl majstrovský titul pred favorizovaným Andrejom Jackuliakom, tiež zo ZVL Žilina. V III. výkonnostnej triede žiačok získala titul Michaela Sršňová a u žiakov Richard Cehlárik.

Na majstrovstvách Slovenska v Košiciach v dňoch 29. - 30.

januára sa zúčastnilo 11 pretekárov zo Žiliny. Úspešnosť výpravy krasokorčuľiarskeho oddielu TJ ZVL charakterizuje skutočnosť, že dosiahli jeden majstrovský titul, jednu striebornú a dve bronzové medaily.

V I. výkonnostnej triede obsadil Ján Kufel 3. miesto, v II. výkonnostnej triede Žien Ingrid Škrkoňová 3. miesto, v III. výkonnostnej triede Richard Cehlárik striebornú medailu. V III. výkonnostnej triede Michaela Sršňová viditeľne prevyšovala ostatné pretekárky a zaslúžene získala titul majsterky Slovenska.

Volejbalový pohár SSR.

V dňoch 1. a 2. apríla v hale TJ Pozemné stavby Žilina na Bôriku prebiehali boje o Slovenský pohár a súčasne o postup do finále československého pohára. Účastníkmi turnaje boli Pozemné stavby Žilina, Spojie Bratislava, Slávia Pribeta a Jednota Kežmarok.

Memoriál Janka Mrkvu.

Na štarte XII. ročníka Memoriálu Janka Mrkvu v priestoroch námestia V.I.Lenina sa zišlo 170 pretekárov, z toho päť z družobného mesta Tarnow z Poľska, aby bojovali o prvenstvo v jednotlivých kategóriách.

Výsledky: muži neregistrovaní 4 320 m Kruták Žilina
muži registrovaní 7 568 m Slivka B.Bystrica
dorastenci ml. a st. 3 240 m Frátrik ZVL
Dorastenky st. a ml. 2 160 m Buchaczová Tarnow

Prvý titul majstra SSR.

Žiacke basketbalové družstvo TJ Slávia VŠDS získalo na turnaji v Spišskej Novej Vsi v dňoch 7.-9. mája na majstrovstvách SSR žiakov titul majstra spomedzi ôsmich zúčastnených družstiev.

V y z n a m e n a n i a

Štátne vyznamenania.

K 1. a 9. máju dostali štátne vyznamenania "Za zásluhy o výstavbu"

RSDr. Justín Ondruš, tajomník OV KSS

Ján Šenkár, predseda Okresnej odborovej rady z príl. 60. rokov

Justín Rýchlik, ekonomicko-obchodný námestník n.p. Chemicelulóza
z príležitosti 60 rokov života.

Štátne vyznamenanie "Rad práce" dostali

Mária Vrabcová, vedúca výroby trvanlivých výrobkov Stredoslovenského mäsového priemyslu Žilina

Milan Gejdoš, riaditeľ n.p. Pozemné stavby Žilina z príležitosti
60. rokov života

Štátne vyznamenanie "Za vynikajúcu prácu" dostali

Anna Pažická, podpredsedníčka výrobného družstva Vzorodev

JUDr. Ján Krabáč, predseda Okresného súdu

Ing. Vladimír Majer, riaditeľ žilinskej pobočky Pôdohospodárskeho
projektového ústavu

Peter Sventek, údržbár Severoslovenských tehelní Žilina

Mária Janušová, farbiarka závodu Slovena Žilina

Zdena Lazarová, prípravovačka závodu Makyta Žilina,

Rudolf Mikolka, pracovník OV KSS

Ing. Ján Kultán, riaditeľ projektovej organizácie Stavoprojekt

Ing. Ivan Makovický, riaditeľ n.p. Drevoindustria Žilina.

Začiatkom júla odovzdal vedúci tajomník OV KSS Ing. Milan goruša štátne vyznamenania súdruhom:

Ladislavovi Búrimu,

Štefanovi Gregorovi,

Štefanovi Chudému,

Viliamovi Kostolnému,
 Jozefovi Skolákovi a
 Ondrejovi Šamajovi.

Zároveň im poďakoval v mene OV KSS a vedenia za celoživotnú prácu pre stranu a spoločnosť za prácu vo funkciách, na pracoviskách i mimo nich a zaželal im ešte veľa zdravia.

Dňa 4. augusta odovzdal vedúci tajomník OV KSS Ing. Milan Goruša štátne vyznamenania "Za obetavú prácu pre socializmus" súdruhom:

Jánovi Vyletelkovi, technickému námestníkovi riaditeľa n.p. Pozemné stavby Žilina,

Martinovi Kollárikovi, riaditeľovi závodu Stavomontáží Žilina,

Jánovi Jurášovi, vedúcemu strediska vedľajšej pomocnej výroby závodu Stavomontáže Žilina,

Alojzovi Filipovičovi, vedúcemu tajomníkovi Československého červeného kríža Žilina,

Jurajovi Ferulíkovi, vedúcemu oddelenia stavebnej výroby Severoslovenských štátnych lesov, podnik.riad. Žilina.

V októbri dostal štátne vyznamenanie "Za zásluhy o výstavbu" podpredseda ONV súdruh František Langer pri príležitosti 60. narodenín. Odovzdal mu ho člen Predsedníctva Stredoslovenského krajského výboru KSS v B.Bystrici a podpredseda Stredoslovenského KNV súdruh Ján Pikuľa.

Pamätná medaila mesta Žiliny.

Pamätnú medailu mesta Žiliny dostal: RSDr. Justín Ondruš pri príležitosti životného jubilea,

Pamätnú medailu "Zaslúžilý občan mesta" dostali: Dominik Matušinský, Ing. Jaroslav Ďurana, Justín Rýchlik, Ján Demiščák, Jozef Galbavý a Ján Šenkár.